

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**
Förvaltningsrättsnotarien
M Tyni Öberg

DOM
2013-02-15
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
4365-12 E

Sida 1 (7)

SÖKANDE

Ramböll Sverige AB, 556133-0506
Box 17009
104 62 Stockholm

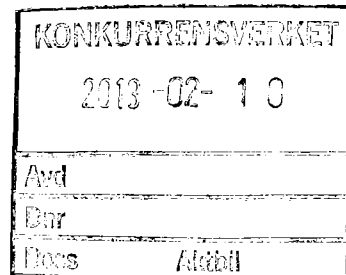
Ombud: Joakim Norrgård
c/o Ramböll Sverige AB
Adress som ovan

MOTPART

Kramfors kommun
872 80 Kramfors

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förordnar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse skett på så sätt att utvärderingen görs om och bolagets anbud då inte ska förkastas med motiveringen att det inte uppfyller kravet i AUB.31 andra punkten.

Dok.Id 50788

Postadress
Box 314
871 27 Härnösand

Besöksadress
Backgränd 9

Telefon
0611 - 34 98 00

E-post:
forvaltningsratteniharnosand@dom.se

Telefax
0611 - 34 98 10

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Kramfors kommun som genomför upphandling av projektledning av förberedelsearbeten vid miljösanering av Mariebergs f.d. sågverk beslutade genom tilldelningsbeslut den 13 december 2012 att anta Sweco AB (Sweco) som leverantör.

YRKANDEN M.M.

Ramböll Sverige AB (bolaget) ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen får avslutas först sedan den rättats på så sätt att bolagets anbud upptas till utvärdering, alternativt att upphandlingen görs om. Bolaget anför i huvudsak följande till stöd för sin talan. Enligt 12 kap. 3 § LOU kan en upphandlande myndighet förkasta ett anbud med ett onormalt lågt pris. Motsvarande bestämmelse finns i 15 kap. 17 § LOU. Myndigheten kan utnyttja denna möjlighet först efter att myndigheten skriftligen av anbudsgivaren begärt en förklaring till det låga priset. Så har inte skett i förevarande upphandling. Kommunen har åsidosatt en i sammanhanget central formbestämmelse som är uppställd i anbudsgivarens intresse. Bolaget har lämnat ett takpris baserat på de förutsättningar som framgår av kommunens förfrågningsunderlag. Bolaget är givetvis bundet av sitt lämnade pris och står också risken i det fall det inte kan innehållas i uppdraget. Kommunen har således ingen anledning ur ett ekonomiskt perspektiv att ifrågasätta bolagets lämnade takpris. Det finns heller ingen anledning för kommunen att befara att bolaget inte kommer att kunna genomföra eller slutföra uppdraget till anbudspriset. Bolaget har lämnat ett attraktivt pris som klart understiger konkurrerande anbudsgivares. Detta är dock ingen grund för att förkasta bolagets anbud. Kommunen har genom sitt agerande brutit mot likabehandlings- och transparensprinciperna i 1 kap. 9 § LOU. Till följd av detta har bolaget lidit skada, eller i vart fall riskerat att lida skada.

Kommunen anför bl.a. följande. Vid utvärderingen av samtliga anbud konstaterade kommunen att bolaget lämnat ett betydligt lägre takpris om 461 800 kr än övriga anbudslämnare som lämnat priser om 1 200 000 – 1 400 000 kr. Kostnaderna för respektive konsult i projektet var i samma nivå som övriga anbudslämnare. Tiden för att genomföra projektet skiljde sig dock avsevärt. Bolaget skulle genomföra projektet på 536 timmar. Den konsult som tilldelades projektet beräknade tidsåtgången till 1 507 timmar. Kommunen kontaktade bolaget och diskuterade anbudet. Med erfarenhet från tidigare saneringsprojekt så ansåg kommunen att den sanering, rivning och projektering som ingår i projektet inte kan genomföras under de timmar som bolaget redovisat. Kommunen har därför förkastat anbudet.

Bolaget genmäler i huvudsak följande. Bolaget har lämnat sitt bud baserat på den information som framgår av förfrågningsunderlaget. Bolaget har i sitt anbudsarbete kommit fram till att arbetet kan utföras med det antal timmar som bolaget har uppgett i sitt anbud. Bolaget har med andra ord åtagit sig att utföra de olika moment i uppdraget som framgår av förfrågningsunderlaget och inom den tidsram som framgår av förfrågningsunderlaget.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol överpröva en upphandling (16 kap. 4 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § LOU).

Utredningen i målet

Av förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande.

AUA.22 - Uppdraget innebär projektledning i vid bemärkelse under förberedelse-åtgärder för Miljösanering – Marieberg. Förutom projektledning i snävare betydelse innefattar uppdraget projektering av åtgärder, framtagande av förfrågningsunderlag för entreprenadupphandlingar, ansvar för myndighetsprövningar gentemot länsstyrelse, mark – och miljödomstol och kommun samt bygglledning vid entreprenadarbeten. Även information om projektet ingår i projektledningens uppgifter.

Av AUB:31 framgår bl.a. följande vad gäller anbuds form och innehåll - I anbudet ska redovisas: 1. Anbudssumma i form av ett fast takpris för perioden december 2012 – augusti 2013. 2. Genomförandebeskrivning som ska ge en samlad bild av hur anbudsgivaren föreslår att uppdraget ska genomföras och hur mycket tid som behövs för uppdraget.

AUB.52. Upphandlingen ska ske till det för beställaren ekonomiskt mest fördelaktiga villkoren. Det innebär att följande faktorer kommer att vägas samman vid anbudsutvärderingen. Utvärderingskriterierna är rangordnade enligt följande:

1. Fast takpris för hela uppdraget enligt av anbudsgivaren bedömd tidsåtgång (80%). 5 poäng kommer att ges till det lägsta anbudet varefter det näst lägsta anbudet får så många poäng som motsvarar förhållandet till det lägsta anbudet. Det tredje lägsta anbudet får vidare en poängsumma som motsvarar förhållandet till det lägsta anbudet o.s.v. Poängsumman kommer att anges i en decimal.

2. Genomförandebeskrivning (20%) – Beställaren menar att en samlad bedömning av hur väl anbudsgivaren beskriver sin syn på vad som bör göras, hur det bör

göras och varför det bör göras är viktigt. Utgångspunkten är att anbudsgivarens synsätt är väl avvägt i förhållande till förfrågningsunderlagets olika delar och att tidsomfattningen för de olika befattningarna framgår. Max 5 poäng kan erhållas. För genomförandebeskrivningen ges poängen 1-5 utan decimaler.

Förvaltningsrättens bedömning

Inledningsvis konstateras att det i mål om ingripande enligt LOU som huvudprincip gäller att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

En förutsättning för att förvaltningsrätten ska kunna besluta om åtgärder enligt LOU är att den upphandlande myndigheten har brutit mot någon bestämmelse i lagen eller mot någon av de principer som lagstiftningen bygger på, nämligen principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens, proportionalitet och ömsesidigt erkännande.

Av handlingarna i målet framgår att kommunen i utvärderingsprotokollet har förkastat bolagets anbud då bolaget inte ansetts kunna genomföra det aktuella projektet på det antal timmar, och därigenom till det takpris, som bolaget angett i sitt anbud. Förvaltningsrätten konstaterar att kommunen i utvärderingen hänvisar till att bolagets anbud inte uppfyller AUB 31, s.k. kvalificeringsfas 1, punkten 2 som avser genomförandebeskrivningen. Det råder viss oklarhet om kommunens grund för att förkasta bolagets anbud varit att priset varit för lågt eller huruvida bolaget i kvalificeringsfasen inte har uppfyllt kraven såvitt avser genomförandebeskrivningen. Förvaltningsrätten noterar dock att kommunen anfört att kostnaderna för respektive konsult i projektet var i samma nivå som övriga anbudslämnare, vilket tyder på att det inte är det låga takpriset i sig som anses vara för lågt utan antalet timmar. Mot denna bakgrund och med hänsyn till formuleringen i utvärderingsprotokollet får kommunen, enligt förvaltningsrättens mening,

anses ha förkastat anbudet med hänvisning till att kravet avseende genomförandebeskrivningen inte varit uppfyllt och inte p.g.a. att anbudspriset varit onormalt lågt.

Förvaltningsrätten konstaterat härigenom att det inte av AUB.31 eller av förfrågningsunderlaget i övrigt går att utläsa att genomförandebeskrivningen ska innehålla ett visst antal timmar eller vara av viss kvalitet för att en anbudsgivares anbud ska kunna förkastas. AV AUB.31, såvått avser genomförandebeskrivningen, framgår endast att det i anbudet ska redovisas en genomförandebeskrivning som ska ge en samlad bild av hur anbudsgivaren föreslår att uppdraget ska genomföras och hur mycket tid som behövs för uppdraget.

Bolaget har bl.a. anfört att bolaget lämnat sitt anbud på den information som framgår av förfrågningsunderlaget. Bolaget har till sitt anbud bifogat en genomförandebeskrivning. Kommunen har inte anfört att det i bolagets genomförandebeskrivning inte redogörs för hur uppdraget ska genomföras eller hur mycket tid som behövs för uppdraget. Kommunen har dock ansett att tidsomfattningen för det aktuella projektet som bolaget har redovisat i genomförandebeskrivningen är för lågt beräknad för att det ska gå att genomföra projektet under den angivna tiden. Då bolagets anbud enligt förvaltningsrättens mening uppfyllt ska-kravet i AUB.31 har kommunen brutit mot transparensprincipen i 1 kap. 9 § LOU genom att i utvärderingen beakta andra omständigheter än vad som rimligen och uttryckligen kan anses framgå av förfrågningsunderlaget.

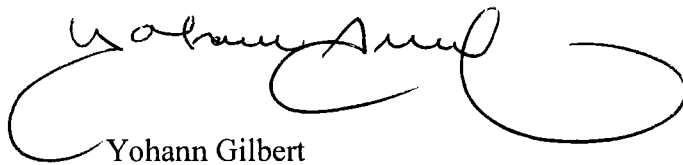
Av förfrågningsunderlaget AUB.52 framgår att upphandlingen ska ske till det för beställaren ekonomiskt mest fördelaktiga villkoren. Det innebär att det fasta takpriset och genomförandebeskrivningen kommer att viktas och vägas samman. Det är i målet ostridigt att bolaget haft det lägsta takpriset. Det får därigenom anses finnas risk att bolaget kommit att lida skada ge-

nom kommunens agerande och skaderekvisitet får därför anses vara uppfyllt. Förutsättningarna för ingripande enligt LOU föreligger därmed.

Frågan härefter är om upphandlingen ska göras om eller om rättelse av utvärderingen kan anses vara en tillräcklig åtgärd. Mot bakgrund av vad som framkommit i målet finner förvaltningsrätten att ett ingripande i form av rättelse är en tillräcklig åtgärd. Överklagandet ska således bifallas på så sätt att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse skett på så sätt att utvärderingen görs om, varvid bolaget ska anses ha uppfyllt ska-kravet i AUB.31 andra punkten såvitt avser genomförandebeskrivning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (3109/1C LOU).

Yohann Gilbert

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1C LOU